

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมการที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในภาคกลางนั้น การวิจัยในส่วนนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพกับพฤติกรรมการที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในภาคกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้มี 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในภาคกลาง จำนวน 342 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

กลุ่มที่ 2 ครูประจำชั้นผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน รับผิดชอบ อบรมดูแลนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากร มีจำนวนเท่ากับห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของทุกโรงเรียนที่ศึกษา คือ จำนวน 38 คน ประเมินพฤติกรรมการที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร 342 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากร มีจำนวนเท่ากับจำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร คือ 342 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 แบบสอบถามสำหรับครูประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่โรงเรียนในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้นและด้านชีวิตที่สงบสุข
- 2.2 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่บ้านในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้นและด้านชีวิตที่สงบสุข
- 2.3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้นและด้านชีวิตที่สงบสุข

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าร้อยละของคำตอบแต่ละข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน คำนวณค่าความสัมพันธ์ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ด้วยการโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแยกคำนวณค่าความสัมพันธ์ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยผู้ปกครอง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนเป็นชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน คือ เป็นชายร้อยละ

51.5 และเป็นหญิงร้อยละ 48.0 ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.1 มีอายุ 31-40 ปี และส่วนใหญ่ร้อยละ 52.9 มีอาชีพรับราชการ ลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,000-4,999 บาท และ 5,000-9,999 บาท จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 27.9 รองลงมา มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 20.4 สำหรับระดับวุฒิทางการศึกษานั้น ผู้ปกครอง มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-7 จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 36.6 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 23.8

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 กลุ่มประสบการณ์ คือ กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และ กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ของนักเรียน ที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมดอยู่ในระดับสูง คือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดและต่ำสุดในแต่ละ กลุ่มประสบการณ์สูงกว่าร้อยละ 50 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 78.76 และต่ำสุด 66.82 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 83.15 และต่ำสุด 75.35 และ กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 80.56 และต่ำสุด 74.05

3. การประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุขโดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

3.1 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น

จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดและต่ำสุด สูงกว่าเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 50 และจากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยครูและผู้ปกครอง ปรากฏว่าครูและผู้ปกครองให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดของคะแนนในเรื่องเดียวกันคือ ความซื่อสัตย์มีค่า เฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 8.189 และ 7.991 ตามลำดับ นักเรียนให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดในเรื่องมีวินัยในตนเองมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ คือ 7.708

ครูให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด แต่ยังสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในเรื่อง การ รู้จักคิดวิจารณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล คือ 6.440 ผู้ปกครองให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด แต่ยังสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในเรื่องความอดทน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 6.770 และนักเรียน ให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด แต่ยังสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในเรื่องมีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมไม่เห็นแก่ตัว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 6.333

3.2 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านชีวิตที่สงบสุข

จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยครู ผู้ปกครองและนักเรียนอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดและต่ำสุด สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือร้อยละ 50 และจากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ปรากฏว่าทั้ง 3 กลุ่ม ให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดในเรื่องเดียวกัน คือ เข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 7.997, 8.035, และ 7.555 ตามลำดับ และให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุดในเรื่องเดียวกัน คือ รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.584, 3.714 และ 3.618 ตามลำดับ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยครู พบว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในเรื่องของทั้ง 2 ด้าน

ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น 7 เรื่อง คือ มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว มีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ ชยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน รู้จักคิดริเริ่มและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีขั้นตอนการต่อคำวิจารณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือหมู่เหล่า มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น และ รู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยรู้จักเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำ ผู้ตามที่ดี

ด้านชีวิตที่สงบสุข 6 เรื่อง คือ รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ เข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม มีอิสระในการคิด แต่พร้อมที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และการรู้จักแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์
ของนักเรียนด้านคุณสมบัติที่ต้องการ เน้นและด้านชีวิตที่สงบสุขจากการประเมินพฤติกรรมที่
พึงประสงค์ของนักเรียน โดยผู้ปกครอง

ด้านคุณสมบัติที่ต้องการ เน้น จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
โดยผู้ปกครอง พบว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
กับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ กับพฤติกรรมที่
พึงประสงค์ในด้านนี้ 3 เรื่อง คือ มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว ความ
อดทน มีขั้นตอนต่อคำวิจารณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคล หรือหมู่เหล่า และมีความ
สัมพันธ์กันในทางบวกในระดับปานกลาง 5 เรื่อง คือ มีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้
สำเร็จ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความประหยัด รู้จักคิดวิจารณ์และตัดสินใจอย่างมี
เหตุผล ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น และการรู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
โดยรู้จักเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำ ผู้ตามที่ดี

ด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยผู้ปกครอง
พบว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์
ของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทุกเรื่องในด้านนี้ คือ
การรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ
เข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักใช้เวลาว่าง
ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม มี
อิสระในการคิด แต่พร้อมที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และรู้จักแก้ไขปัญหา
โดยสันติวิธี

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์
ของนักเรียนด้านคุณสมบัติที่ต้องการ เน้นและด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่
พึงประสงค์ของนักเรียน โดยนักเรียน

ด้านคุณสมบัติที่ต้องการ เน้น จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดย
นักเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมีความ
สัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านนี้ 7 เรื่อง คือ มีความเสีย
สละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว การมีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความอดทน การรู้จักคิด วิจารณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

การมีชั้นติธรรมต่อคำวิจารณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือหมู่เหล่า ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น การรู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยรู้จักเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำ ผู้ตามที่ดี และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ กับพฤติกรรมพึงประสงค์ในด้านนี้ 1 เรื่อง คือ ความซื่อสัตย์

ด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยนักเรียนพบว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านนี้ 3 เรื่อง คือ เข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีอิสระในการคิดแต่พร้อมที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล การรู้จักแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี และมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ 3 เรื่อง คือ การรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ ๆ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีประสิทธิภาพ และมีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในภาพรวม พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรม โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกเรื่องของทั้ง 2 ด้าน

อภิปรายผล

สำหรับผลของการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุขนั้น ผู้วิจัยได้เสนอการอภิปรายออกเป็น 2 ด้าน คือ การประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุขจากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยบางส่วนมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

1.1 การประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน อยู่ในระดับสูง คือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการประเมินพฤติกรรม ระดับสูงสุดและต่ำสุด สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 50 แสดงว่าครู ผู้ปกครอง และนักเรียน มีความเห็นตรงกันว่า นักเรียนมีพฤติกรรมในด้านนี้สูง และเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ ครูและผู้ปกครอง ให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดในเรื่องเดียวกัน คือ ความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 8.189 และ 7.991 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและผู้ปกครองมีความคาดหวัง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านนี้สูงกว่าด้านอื่น ๆ ดังผลการวิจัยเรื่อง "คุณสมบัติของเด็กไทยที่พึงปรารถนา" ของ วชิรญา บัวศรี และ สุนันท์ ศลโกสุม (2520) พบว่าในด้านศีลธรรม ผู้ปกครองและครูมีความปรารถนาให้เด็กไทยมีความซื่อสัตย์เป็นอันดับแรก ดังนั้นผู้ปกครองจึงให้ความสำคัญ และพยายามที่จะอบรมสั่งสอน ฝึกฝนให้บุตรหลานของตนมีความซื่อสัตย์ รวมทั้งความพยายามของผู้ปกครองที่จะประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กด้วย เมื่อเด็กได้พบเห็นแบบอย่างที่ดีและเรียนรู้พฤติกรรมที่ดีงามมาจากบ้าน ก็จะนำมาประพฤติตนใน สถานการณ์อื่น ๆ นอกบ้านด้วย ดังนั้นสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ความคาดหวังของครูและผู้ปกครอง ที่มีต่อเด็กจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กมีการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องนี้สูงกว่าเรื่อง อื่น ๆ

ส่วนนักเรียนให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดในเรื่องการมีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 7.708 ทั้งนี้เนื่องมาจากเด็ก ในวัยเรียน มีความต้องการให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นจึงมีความพยายามที่จะทำงาน ด้านการเรียนหรือด้านอื่น ๆ ให้สำเร็จ (เอนกกุล กริแสง, 2521) ดังนั้นจึงมีนักเรียนส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งถือว่าเป็นนักเรียนที่จะประสบผลสำเร็จ ในการเรียน พยายามที่จะประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้ สำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมนี้เป็นคุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จใน การเรียนได้ จึงเป็นผลให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมของตนเองในเรื่องนี้สูงกว่าเรื่องอื่น ๆ

ครูให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด แต่ยังสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในเรื่องการรู้จักคิดวิจารณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 6.440 โดยครูยังเห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมในเรื่องการรู้จักคิดวิจารณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผลน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเป็นสาเหตุหลาย ๆ ประการ ได้แก่ การอบรมที่บ้านและทางโรงเรียนไม่สอดคล้องกัน นักเรียนบางคนอาจมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะปกป้องคุ้มครอง ด้วยการบังคับ และออกคำสั่งอยู่ตลอดเวลา จึงมีผลทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าคิด ไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง ขาดความกล้าที่จะทำหรือพูดแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น (เดโช สวานานนท์, 2510) นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะครู และผู้ปกครองไม่สามารถจัดสถานการณ์ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกหัดเลือก และตัดสินใจอย่างเสรี ไม่ได้ให้การเสริมกำลังใจที่จะทำให้เด็กมีความมั่นใจและภูมิใจในสิ่งที่เด็กเลือกกระทำ และขาดการสนับสนุนให้เด็กนำการเลือกนั้นไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการที่ครูและผู้ปกครองบางส่วนอาจละเลย การสร้างความสำคัญที่ดีให้แก่เด็ก ให้เด็กรู้จักคิดให้ถูกวิธี ขาดการฝึกฝนให้เด็กได้ใช้สติปัญญาพิจารณาจนรู้ซึ่งถึงเหตุผล และคุณค่าด้วยตนเอง แต่จะคอยบงการหรือยึดเยียดความคิดสำเร็จรูปของผู้ใหญ่ให้แก่เด็ก (เสฐียรพงษ์ วรรณปก, 2524) สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในเรื่องนี้ไม่พัฒนาเท่าที่ควร

ผู้ปกครองให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด แต่ยังสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในเรื่องความอดทน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 6.770 โดยผู้ปกครอง เห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมในเรื่องความอดทน น้อยกว่าพฤติกรรมในเรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ามีนักเรียนบางส่วนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากผู้ปกครอง แบบการตามใจมากจนเกินขอบเขต ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูในแบบนี้จะมีผลทำให้เด็กมีลักษณะคล้ายทารก ไม่บรรลุนิติภาวะทางอารมณ์ ขาดความอดทน ชอบทำอะไรตามความพอใจของตนเอง ไม่รู้จักยับยั้งความต้องการของตนเอง ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ (วอลเตอร์ โควิลล์ และคณะ, 1960) ดังนั้นผลของการอบรมเลี้ยงดูในแบบที่ต่างกัน จึงมีผลทำให้นักเรียนมีบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์แตกต่างกันไป ด้วยจากเหตุผลดังกล่าว จึงมีผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องความอดทนของนักเรียนบางส่วนไม่พัฒนาเท่าที่ควร

นักเรียนให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด แต่ยังสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ในเรื่องมีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมไม่เห็นแก่ตัว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 6.333 โดยนักเรียนเห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมในเรื่อง มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมไม่เห็น

แก่ตัวน้อยกว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสาเหตุที่สำคัญดังนี้ คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเด็ก เด็กบางส่วนที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน จะมีปัญหาในด้านความขาดแคลนต่าง ๆ เช่น ขาดแคลนอาหาร เสื้อผ้ามีจำนวนจำกัด ขาดแคลนอุปกรณ์ และเครื่องใช้ที่จำเป็นต่าง ๆ ในการเรียน ไม่มีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ มีความเป็นอยู่ค่อนข้างขัดสน มีความเป็นอยู่ค่อนข้างขัดสน สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลทำให้เด็กบางส่วนไม่สามารถประพฤติตนให้เป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องนี้ได้ ส่วนสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การให้การเสริมแรงและให้กำลังใจแก่เด็กที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านนี้ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมของการเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว ครู ผู้ปกครองและผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเด็กไม่สนใจจะเลยการเสริมแรงให้กับเด็ก จึงอาจมีผลทำให้การพัฒนาพฤติกรรมของเด็กในเรื่องนี้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปในแนวทางที่ดีนั้น ควรใช้วิธีการเสริมแรงจูงใจและให้รางวัลมากกว่าการลงโทษ (สุมน อมรวิวัฒน์ และ ทิศนา ขัมมณี, 2526)

1.2 การประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านชีวิตที่สงบสุขโดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านนี้ พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน อยู่ในระดับสูง คือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 50 แสดงว่าครู ผู้ปกครอง และนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านนี้สูง และเป็นที่น่าสังเกตว่า ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดในเรื่องเดียวกันคือ ความเข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 7.997, 8.035 และ 7.555 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ผลจากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านนี้ โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเห็นตรงกันว่า นักเรียนมีพฤติกรรมในเรื่อง ความเข้าใจ และศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน มากกว่าพฤติกรรมเรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะปัจจุบันนักการศึกษา นักจิตวิทยา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และบุคคลต่าง ๆ ในสังคมต่างก็หันมาสนใจ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้นักเรียนให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรม และจริยธรรมมากขึ้น ดังที่ สุมน อมรวิวัฒน์ และ ทิศนา ขัมมณี (2526) ได้กล่าวถึงบทบาทของบ้าน โรงเรียน และวัด ว่า พ่อแม่ ครู และพระสงฆ์ นอกจากจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการมีคุณธรรม จริยธรรมแล้ว บุคคลทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวยังมี

บทบาทในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากประสบการณ์ด้วยตนเอง การนำข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาสนทนาเชื่อมโยงกับหลักธรรมนั้น ๆ ได้สอดคล้องกับ สภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน และการฝึกให้เด็กแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ หลักธรรมเป็นแนวทางอยู่เสมอ และการเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมและพิธีกรรม ทางศาสนา รวมทั้งการที่ครูนำเทคนิควิธีการสอนหลาย ๆ แบบ ที่มีความเหมาะสมมาใช้ในการ สอนนเรียนศึกษา เช่น การสอนโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์ บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง และการ ที่ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง เป็นต้น สิ่งทีกล่าวนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญ ส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องนี้ได้มาก จึงมีผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในเรื่องนี้สูงกว่าเรื่องอื่น ๆ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนให้ค่าเฉลี่ยของ คะแนนต่ำสุดในเรื่อง การรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.584, 4.714 และ 3.681 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผลจากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านนี้ โดยครู ผู้ปกครอง และ นักเรียน มีความเห็นตรงกันว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องการรู้จักปรับตัวให้ เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และวิทยาการใหม่ ๆ น้อยกว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่มุ่งเน้นที่การฝึกฝนให้นักเรียนเกิดความสนใจ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง แต่ยังใช้วิธีการ สอนแบบเดิม คือ ให้นักเรียนเคยชินในการรับฟังความรู้ที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดให้แต่อย่างเดียว จาก วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้ มีผลทำให้นักเรียนขาดความสามารถในการติดตาม ความรู้ใหม่ ๆ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อนักเรียนขาดความรู้และความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคมจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาได้ (นิรมล สวัสดิบุตร, 2527) นอกจากนั้น การที่โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย รวมทั้งห้องสมุดที่เป็นแหล่งค้นคว้าความรู้สำหรับเด็ก ก็เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งทำให้นักเรียนไม่ สามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านนี้ได้ดีเท่าที่ควร นักเรียนจึงมีพฤติกรรมในเรื่องนี้ น้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ นักเรียน จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุขนั้น จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยครู ผู้ปกครอง และนักเรียน พบว่าในภาพรวมที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข มีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทางด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุขสูงด้วย และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งสองด้านดังกล่าวต่ำไปด้วย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสาระสำคัญของหลักการ จุดมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 คือ หลักสูตรมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีความรู้ที่เป็นทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และทางด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ควบคู่กันไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ: 2521) นอกจากนี้ วัลลภ กันทรัมย์ (2527) และ โกวิท ประวาลพฤษซ์ (2529) ก็กล่าวในทำนองเดียวกันว่า การปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์กับความรู้ทางด้านวิชาการนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้นักเรียนพัฒนาควบคู่กันไป การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาจึงควรเน้นการจัดให้เด็กมีพัฒนาการทั้งสองด้าน คือ ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาการด้วย นั่นคือ จะต้องทำให้เด็กเติบโตเป็นผู้มีความรู้ มีนิสัยและความประพฤติดีด้วย

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยครู ผลการวิจัยพบว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง กับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในทุกเรื่องของทั้งสองด้าน คือ ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น ได้แก่ มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว มีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จขยันหมั่นเพียร ประหยัด ซื่อสัตย์ อุดมทุน รู้จักคิดวิจารณ์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีขันติธรรม ต่อคำวิจารณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือหมู่เหล่า มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น รู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยรู้จักเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำ ผู้ตามที่ดี และด้านชีวิตที่สงบสุข ได้แก่ รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ เข้าใจและศรัทธาในศาสนา

ที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม มีอิสระในการคิดแต่พร้อมที่จะยอมรับความคิดของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และรู้จักแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งสองด้านดังกล่าวสูงด้วย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่ำไปด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่มุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีความรู้ที่เป็นทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น ด้านชีวิตที่สงบสุข และด้านเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติควบคู่กันไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2521) ดังนั้น ครูซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียนจึงต้องจัดสภาพการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรดังกล่าวมาแล้ว

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งสองด้าน คือ ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งสองด้านสูงด้วย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งสองด้านต่ำไปด้วย นอกจากนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 3 เรื่อง คือ มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมไม่เห็นแก่ตัว ความอดทน และการมีขันติธรรมต่อคำวิจารณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือหมู่เหล่า อยู่ในระดับต่ำและการที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทั้ง 3 เรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับต่ำนั้น แสดงให้เห็นว่า ขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ใน 3 เรื่องนี้มีน้อย จึงอาจมีนักเรียนบางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์อยู่ในระดับต่ำ หรือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่พฤติกรรมที่พึงประสงค์สูง ที่เป็นดังนี้ อาจเป็นเพราะการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องต่าง ๆ มากหรือน้อยนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่บุคคลนั้นเป็นคนฉลาด

หรือมีความรู้และสติปัญญาดีเพียงอย่างเดียว แต่การพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ 3 ประเภท คือ ลักษณะทางพันธุกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดจากบิดามารดาและบรรพบุรุษ อันได้แก่ สติปัญญา ความฉลาด ลักษณะรูปร่างหน้าตา เป็นต้น สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ อันได้แก่ "สิ่งแวดล้อมทางบุคคล" สิ่งแวดล้อมทางวัตถุ ทางสังคม และทางวัฒนธรรม และปัจจัยประเภทสุดท้าย คือ ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล ซึ่งหมายถึงระดับการพัฒนาของบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (จรรยา สุวรรณทัต ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบจันก, 2521)

ดังนั้น การที่นักเรียนบางส่วนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่อง มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัวน้อย อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการที่เด็กจะมีพฤติกรรมในเรื่องนี้ได้ ส่วนพฤติกรรมที่พึงประสงค์เรื่องความอดทน และการมีขันติธรรมต่อคำวิจารณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือหมู่เหล่านั้น มีสาเหตุที่ทำให้เด็กนักเรียนมีความแตกต่างกันใน 2 เรื่องนี้ คือ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้ปกครอง เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงบางส่วนอาจได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบการตามใจมากเกินไปจนเกินขอบเขต ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ จะทำให้เด็กมีลักษณะคล้ายทารก ไม่บรรลุวุฒิภาวะทางอารมณ์ ขาดความอดทน ชอบทำอะไรตามใจตนเอง ไม่รู้จักยับยั้งความต้องการของตนเอง ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ (วอลเตอร์ โควิลล์ และคณะ, 1960) แต่เนื่องจากมีลักษณะพันธุกรรมที่ดี คือ เป็นเด็กที่มีสติปัญญาสูงจึงทำให้ผลการเรียนดี ดังนั้นปัจจัยในเรื่องพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมของเด็กจึงมีความสำคัญมาก พ่อแม่ ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก ควรศึกษาให้เข้าใจและนำมาพิจารณาเพื่อหาแนวทางหรือวิธีการที่จะปลูกฝังหรือปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กต่อไป

ส่วนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านชีวิตที่สงบสุข พบว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์ทุกเรื่องในด้านนี้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำทุกเรื่อง แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในทุกเรื่องของด้านชีวิตที่สงบสุขสูงด้วย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ดังกล่าวต่ำด้วย แต่เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของทุกเรื่องในด้านนี้มีน้อย จึงอาจมีนักเรียนบางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านชีวิตที่สงบสุขต่ำ

และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านนี้สูง ที่เป็นดังนี้ อาจเป็นเพราะ การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนแต่ละคนนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประเภท ดังที่กล่าวมาแล้ว คือ ปัจจัยด้านพันธุกรรม ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมต่าง ๆ และ ปัจจัยด้านช่วงเวลาในชีวิตบุคคล (จรรยา สุวรรณทัต ดวงเดือน พันธมนาวิน และ ณีญูเซ ประจันปัจจนิก, 2521) ปัจจัยทั้ง 3 ประเภทนี้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นการที่นักเรียนบางส่วนมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงหรือต่ำ หรือการที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สูงหรือต่ำแตกต่างกันนั้น จึงมี สาเหตุมาจากปัจจัย 3 ประเภทดังกล่าว ซึ่งหมายถึงองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น พัฒนาการทางด้านสติปัญญา พื้นฐานทางครอบครัว พื้นฐานทางสังคม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูสภาพ แวดล้อมทางโรงเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เป็นต้น ดังนั้นครู ผู้ปกครอง และบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ควรมีความเข้าใจ และนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้ เป็นผู้ที่มั่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ควบคู่กันไป ตามจุดหมาย ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของนักเรียน ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข จากการประเมินพฤติกรรมที่ พึงประสงค์ของนักเรียนโดยนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งสอง ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งสองด้านสูงด้วย และนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งสองด้านต่ำ ไปด้วย เช่นเดียวกัน

สำหรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ยกเว้นในเรื่องความซื่อสัตย์เพียงเรื่องเดียว ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่า ขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในเรื่องความซื่อสัตย์มีน้อย จึงอาจมีนักเรียน บางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องความซื่อสัตย์ต่ำ และ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องความซื่อสัตย์สูง ซึ่ง อาจเป็นผลมาจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมของ

บุคคล คือ การเลี้ยงดู ดังที่ สุกิจ ดำรงมณี (2516) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดปัญหาพฤติกรรมในด้านการประพฤติไม่เหมาะสมว่า สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การอบรมเลี้ยงดูของทางบ้านกับทางโรงเรียนไม่สอดคล้องกัน และการประพฤติตนของผู้ใหญ่ในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบก็เป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งด้วย ดังที่ สุมณ อมรวิวัฒน์ และ ทิศนา ขัมมณี (2526) กล่าวไว้ว่า "พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ที่ใกล้ชิดเด็กที่สุด สิ่งที่ดีที่เด็กได้เลียนแบบ คือ กิริยา วาจา ต่อจากนั้นเด็กก็จะเลียนแบบการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ผู้ใหญ่แสดงออกทางท่าทาง อารมณ์ รวมไปถึงวิธีการดำรงชีวิตที่มีระเบียบวินัย เรียบง่าย ประหยัด คดโกง ฟุ้งเฟ้อ ผู้ใหญ่ใช้เวลาว่างอย่างไร แก้ไขปัญหาอย่างไร เด็กที่อยู่ใกล้ชิดย่อมได้เรียนรู้ และเลียนแบบอย่างนั้น" ดังนั้น การอบรมเด็กให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องใดก็ตาม พ่อแม่ ครู อาจารย์ หรือบุคคลอื่น ๆ ผู้มีหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็ก จะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องที่ตนต้องการ ที่จะปลูกฝังให้จงได้ เช่น ต้องการที่จะปลูกฝังพฤติกรรมในเรื่องของความซื่อสัตย์ให้แก่เด็ก ผู้สอนหรือผู้อบรมนั้นจะต้องเป็นคนซื่อสัตย์ ปฏิบัติตนเป็นคนซื่อสัตย์ให้เด็กเห็น เป็นต้น

ส่วนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านชีวิตที่สงบสุขนั้น มีความสัมพันธ์กันทางบวก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า มีพฤติกรรมที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับปานกลาง 3 เรื่อง ได้แก่ ความเข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีอิสระในการคิด รู้จักแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับต่ำอยู่ 3 เรื่อง คือ รู้จักปรับตัวให้เหมาะกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ ๆ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม และการที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทั้ง 3 เรื่อง อยู่ในระดับต่ำนั้น แสดงว่า ขนาดความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ใน 3 เรื่องดังกล่าวมีน้อย จึงอาจมีนักเรียนบางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ใน 3 เรื่องนี้ต่ำ และนักเรียนบางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ใน 3 เรื่องนี้สูง สาเหตุที่เป็นดังนี้ อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของเด็กแต่ละคน โดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูทางบ้านมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ก็ยังขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครูที่โรงเรียน ซึ่งมีผลทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์แตกต่างกัน ในเรื่องของการรู้จักปรับตัวให้เหมาะกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ นั้น อาจมีผลมาจากวิธีการเรียนการสอนของครูครูไม่ได้มุ่งเน้นหรือพยายามจัดกิจกรรมการเรียนสอนให้นักเรียนเกิดความสนใจ และแสวงหา

ความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง แต่ยังไม่ใช้วิธีสอนแบบเดิมที่ให้ผู้เรียนเคยชินในการรับฟังความรู้ที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดให้แต่อย่างเดียว จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้มีผลทำให้นักเรียนขาดความสามารถในการติดตามความรู้ใหม่ ๆ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของสังคม ความรู้วิทยาการใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลาได้ (นิรมล สวัสดิบุตร, 2527) นอกจากนี้ อาจเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์ที่เป็นสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นและทันสมัย ขาดห้องสมุดที่ดีที่เป็นแหล่งค้นคว้าความรู้สำหรับเด็ก ปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมในเรื่องนี้แตกต่างกัน สำหรับเรื่องการเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพนั้น การที่เด็กมีพฤติกรรมในเรื่องนี้น้อยหรือมากนั้น อาจเป็นเพราะเด็กขาดแบบอย่างที่ดีที่เด็กจะประพฤติปฏิบัติตนตามได้ ดังที่ สุมณ อมรวิวัฒน์ และศิลา ชามมณี (2526) ได้กล่าวไว้ว่า "ผู้ใหญ่ใช้เวลาว่างอย่างไร ผู้ใหญ่ตัดสินใจอย่างไร แก้ปัญหาอย่างไร เด็กที่อยู่ใกล้ชิดย่อมได้เรียนรู้และเลียนแบบอย่างนั้น" ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูจึงควรให้ความสนใจและให้คำแนะนำ ชี้แนะให้นักเรียนได้มองเห็นประโยชน์และผลดีของการกระทำสิ่งต่าง ๆ เมื่อนักเรียนมีเวลาว่าง และควรประพฤติตนในเรื่องของการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพให้เด็กเห็นแบบอย่างที่ดีด้วย และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องมีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมนั้น สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในเรื่องนี้แตกต่างกัน อาจเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดู นักเรียนบางคนมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะปกป้องคุ้มครอง ด้วยการบังคับและออกคำสั่งอยู่ตลอดเวลา จึงมีผลทำให้นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความคิดริเริ่ม มีแนวโน้มที่จะพึ่งพาอาศัยผู้อื่นอยู่เสมอ (เดโช สวานานนท์, 2510) ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะนี้ จึงไม่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องการมีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม และมีผลทำให้นักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องนี้แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก

ครู

1. ครูทุกคนควรได้ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการที่จะอบรมสั่งสอนและพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ควบคู่ไปกับการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการด้วย มิใช่คิดว่าการอบรมสั่งสอน ปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นเป็นหน้าที่ของครูที่สอนศีลธรรม จริยธรรม เท่านั้น
2. ครูควรได้ศึกษาความรู้ในหลักจิตวิทยาเป็นอย่างดี และนำหลักจิตวิทยาเหล่านั้นมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อครูจะได้เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียน สามารถช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้องแก่นักเรียนได้
3. ครูควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และการป้องกัน รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนด้วย
4. ครูควรสละเวลาทีนอกเหนือจากเวลาสอน ทำความสนิทสนมและเป็นกันเองกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ และเห็นว่าครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี สามารถช่วยแก้ปัญหาได้
5. ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กนักเรียน ควรจะมีการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมกับความต้องการและเหตุผลในการเลือกกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ

ผู้ปกครอง

1. ผู้ปกครองต้องพยายามเข้าใจความคิด ความต้องการของเด็กแต่ละคน ต้องทำตนให้เป็นที่วางใจ เป็นผู้มีเหตุผล อุดหนุนและมีเวลาให้แก่เด็ก เพื่อการดูแลที่ใกล้ชิด และเพื่อจะได้เข้าใจปัญหาของเด็กอย่างแท้จริง
2. ผู้ปกครองควรเข้าใจถึงความสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เด็กได้อย่างถูกต้อง เมื่อใดที่เด็กเกิดปัญหาทางด้านพฤติกรรมขึ้น ผู้ปกครองควรขอความร่วมมือจากครูเพื่อช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป
3. ผู้ปกครองต้องประณติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เด็กได้เห็นในสิ่งที่ดีงาม เพื่อการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในทางบวก ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้น และด้านชีวิตที่สงบสุข แต่เนื่องจากความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำ ดังนั้นการนำผลการวิจัยนี้ไปอ้างอิง หรือประกอบการวางแผน และนโยบายทางการศึกษา จะต้องระมัดระวังและคำนึงถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่เป็นข้อจำกัดของผลการวิจัย เช่น สภาพแวดล้อมทางด้านตัวบุคคล สภาพแวดล้อมทางวัตถุ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองด้วย
2. การวิจัยนี้ได้เลือกศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในเขตชุมชนในเมืองเท่านั้น ถ้าจะนำไปใช้ในระดับประเทศจะต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมอีก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านอื่น ๆ อีก
2. ควรมีการวิจัยในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดในภาคอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาศึกษาเปรียบเทียบกับงานวิจัยนี้
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยและองค์ประกอบที่มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย